

תקציר

בארבעת העשורים האחרונים, משנת 1973 ועד שנת 2014 הוקמו רשויות להגנה על מידע ב-66 מדינות ברחבי העולם. כיצד ניתן להסביר את המעבר משנת 1973, נקודת המוצא של מחקר זה, שבה כל מדינה יכלה לגבש מדיניות הגנת מידע המתאימה לה (193 הסדרי מדיניות פוטנציאליים מבחינה תיאורטית), למצב שבו כיום, לפחות שליש מהמדינות העצמאיות בעולם משתמשות באותו כלי מדיניות להגנת מידע - סוכנות רגולטורית עצמאית.

המחקר בוחן את התפתחות השימוש בכלי מדיניות זה לצורך הסדרת בעיית המדיניות של הגנת מידע אישי תוך הישענות על התשתית התיאורטית של דיפוזיה של מדיניות. המחקר מאתר את דפוס ההתפשטות של כלי המדיניות בעולם ובודק מהם המאפיינים המקומיים של המדינה המסבירים את אימוץ כלי המדיניות. שלושה מאפיינים מקומיים מרכזיים המופיעים בספרות המחקרית נבחנו - רקע כלכלי-חברתי, רקע גיאוגרפי-תרבותי ורקע מוסדי. דפוס ההתפשטות שאותר החל במדינות מערב אירופה ומדינות מערביות אחרות בשני העשורים הראשונים להופעתו הראשונה של כלי המדיניות, ובעשור השלישי המשיך לעבר מדינות מזרח אירופה. בעשור הרביעי אומץ כלי המדיניות לראשונה באמריקה הלטינית, אסיה ואפריקה ובעשור הנוכחי הוא ממשיך להתפשט למדינות נוספות באותן יבשות.

בהמשך לדפוס שאותר, נמצא כי המאפיין הדומיננטי ביותר המשפיע על אימוץ המדיניות, לכל אורך התקופה הנבחנת, הינו המיקום הגיאוגרפי-תרבותי של המדינה. מדינה הנמצאת בקרבה גיאוגרפית-תרבותית למדינות שאימצו את כלי המדיניות, תיטה יותר להקים רשות להגנת מידע, ותיטה לעשות זאת מוקדם יותר, ממדינות הרחוקות גיאוגרפית-תרבותית ממדינות שאימצו את הכלי. המאפיין השני בחשיבותו הינו רמת הפיתוח הכלכלי-חברתי של המדינה. נמצא כי ככל שרמת הפיתוח הכלכלי-חברתי של המדינה גבוהה יותר, כך היא תיטה להקים רשות להגנת מידע, ותיטה להקים אותה מוקדם יותר. באשר לרקע המוסדי של המדינה, נמצא שהקמה של רשות להגנת מידע אינה מושפעת מהקמה מוקדמת של סוכנויות רגולטוריות באותה מדינה, אלא מהווה חלק מהמגמה הכללית של האצלת סמכויות רגולציה לידי סוכנויות רגולטוריות עצמאיות בשלושת העשורים האחרונים.